

VEĽKÉ DOBRODRUŽSTVO V ČASE A PRIESTORE

Kde niet poznania minulosti, nemôže byť vízia budúcnosti“ (Robert Sabatier, francúzsky básnik a prozaik).

Slovo história pochádza z gréčtiny a znamená:

- a) skúmanie; vedenie,
- b) hovorenie o minulých udalostiach, ktoré už boli preskúmané a poznané.

História je tesne zviazaný celok nepretržitého toku udalostí. Pre lepšiu prehľadnosť rozdelili historici našu minulosť do viacerých období.

1. Pravek – do roku 3200 pred Kristom (končí objavením písma).
2. Starovek – 3200 pred Kr. – 476 (zánik Západorímskej ríše).
3. Stredovek – 476 – 1492 (objavenie Ameriky).
4. Novovek – 1492 – 1918 (koniec prvej svetovej vojny).
5. Súčasné/moderné dejiny

Z hľadiska priestorového určenia delíme históriu na **regionálnu, národnú a svetovú**.

Poznať minulosť nám pomáhajú **historické pramene**. **Historické pramene** sú všetky svedectvá a pozostatky, ktoré vypovedajú o minulosti.

Delíme ich na:

1. PÍSOMNÉ PRAMENE - úradné listiny, úradné dokumenty, korešpondencia, denníky, periodická tlač, dobová beletria.
2. HMOTNÉ PRAMENE – priame telesné pozostatky, stavby, nástroje a pod.
3. OBRAZOVÉ PRAMENE –mapy, plány, grafika.
4. TRADIČNÉ, ÚSTNE DOCHOVANÉ PRAMENE – povesti, historické piesne a ostatné prejavy ľudovej slovesnosti.
5. DIGITÁLNE– zvukové záznamy, filmy, fotografie, výstupy z počítačov.

Správnym pochopením a interpretovaním historických prameňov sa zaoberajú **pomocné historické vedy** – archeológia, paleografia (veda o starých písmach), numizmatika (veda o starých minciach), sfragistika (skúma staré pečate), heraldika (veda o erboch). Pri spracovaní historických informácií musí byť historik veľmi kritický a opatrný.

